

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Vliv aktivního způsobu vedení výuky hudební výchovy na vybrané cizojazyčné dovednosti žáků mladšího školního věku

Autorka práce: Kateřina Dvořáková

V souvislosti s pojetím hudby je v současné době vyzdvižována především její estetická funkce. Již řadu let se ale diskutuje o možných mnohostranných přínosech poslechu hudby a hudebního tréninku. Přestože jsou tak některá tvrzení o vlivu hudby na naše nehudební schopnosti a dovednosti poměrně rozšířena (např. Mozartův efekt aj.), překvapivě málo z nich je vědecky podloženo. Nelze se tedy divit, že hudební výchova zůstává sice tradiční součástí školního kurikula, není ji však přikládán takový význam, jaký by mohl být. Velmi si proto cením již samotného výběru tématu diplomové práce, které může přispět do diskuze o potenciálních přínosech hudební výchovy ve školách, nejen hudby obecně. Konkrétně se autorka rozhodla zaměřit svou studii na mapování vlivu aktivního způsobu vedení hudební výchovy na vybrané cizojazyčné dovednosti u žáků 5. ročníku. Nutno podotknout, že se v tomto ohledu jedná o ojedinělou studii jak u nás, tak v zahraničí.

Práce je tradičně dělena na teoretickou a praktickou část. Kromě vymezení základních pojmů úzce souvisejících s vlastním výzkumným šetřením (např. hudebník – nehudebník, aktivní vedení hudby atd.) vykresluje autorka v teoretické části práce detailní obraz zkoumaných témat a upozorňuje na nesrovnalosti ve výzkumných zjištěních. Pomocí dosud nezodpovězených otázek o vlivu hudby pak poukazuje na potřebnost téma dále rozvíjet. Cíle práce i samotné hypotézy tak přirozeně vyplývají z nastíněných souvislostí.

Při hodnocení textu teoretické části lze sice namítnout, že některé z předložených témat nejsou pro výzkumné šetření relevantní. Jde však o nepříliš známé údaje. Celkově text působí uceleně, jednotlivé části na sebe navazují a jsou logicky uspořádané. Domnívám se proto, že tato okolnost nepůsobí nijak rušivě. Z textu je navíc patrný zájem autorky o dané téma i dobrá orientace v něm. Za nadstandardní považuji počet zdrojů, které autorka k tématu načetla, a o které se v textu opírá. Při práci s literaturou postupuje dle citačních norem, nenarazila jsem na žádné nesrovnalosti. Snad jen někdy považuji způsob odkazování za nadbytečný (odkaz na stejného autora po každé větě - viz např. str.13)

Praktická část obsahuje všechny nezbytné části. Za stěžejní považuji fázi sestavení výzkumného vzorku. V této souvislosti autorka vytyčila hned několik kritérií, na jejichž základě byly vytvořeny tři výzkumné skupiny: skupina s rozšířenou HV, činnostní HV a tradiční HV. Ty se lišily jak v aktivním přístupu k výuce HV – tak intenzitou. Data prezentuje autorka přehledně, výsledky porovnává v případě mírného a přísného hodnocení testů. Kromě rozdílů mezi skupinami porovnává úroveň osvojení AJ také mezi dětmi napříč skupinami (v textu sice autorka uvádí pouze v rámci RHV, vzhledem k počtu žáků v analýze jde však podle mého názoru nejspíše o nepřesnost) v závislosti na účasti na mimoškolním vzdělávání v AJ. Ač skupina RHV dosahuje nejlepších výsledků, rozdíly se mezi skupinami neukazují často statisticky významné – největší rozdíl je pak zaznamenán mezi skupinami RHV a ČHV. Za překvapivé pak považuji zejména zjištění, že v případě poslechu nebyl prokázán statisticky

významný rozdíl mezi žádnými ze sledovaných skupin žáků. Stejně tak se neprojevil rozdíl ve výkonu v testu AJ mezi dětmi s a bez mimoškolní výuky AJ.

Výsledky autorka diskutuje s odbornou literaturou. I zde dokládá dobrou orientaci v dané problematice a uvědomuje si limity svého výzkumného šetření. Při vyhodnocení výsledků zvažuje další faktory jako jsou vlohy a socioekonomický status rodiny, které mohly výsledky testů AJ výrazně ovlivnit.

K praktické části práce mám několik drobných připomínek. V případě hypotéz bych doplnila, že se jedná o skór „v testu/zkoušce AJ“. Také si dovolím připomenout, že se termín „skóre“ používá v souvislosti se sportovní terminologií, v pedagogice a psychologii používáme spíše „skór“. Nesrozumitelný je pak odkaz na studii Serrano & Defior (2008) na str. 59 – uvedený pravděpodobně kvůli obdobnému postupu při zpracování a prezentaci dat.

Po formální stránce je práce bez větších obtíží. V menší míře jsem narazila na překlapy či chybějící interpunkci na konci věty. Pro větší přehlednost bych doporučila použít pro označení tabulek menší písmo a popis obrázku č.1 vložit na stejnou stránku jako obrázek (str. 17). Oproti zvyklostem chybí v práci závěr.

Přes výše zmíněné připomínky se mi práce celkově velmi líbila. Příjemná byla i spolupráce s autorkou. Aktivně pojetí daného tématu i výzkumného šetření rozvíjela, na konzultace chodila připravena.

Práce splňuje nároky kladené na diplomové práce, doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze dne 28.8.2018

PhDr. Klára Špačková, Ph.D.